

ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Конончук Богдана Ростиславівна,

*Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова*

Науковий керівник – к.ю.н., доцент кафедри Рижук І.В.

м. Хмельницький, Україна

Проблеми функціонування Конституційного Суду України є актуальною темою, оскільки цей орган відіграє важливу роль в системі правосуддя та контролю за конституційністю законодавства. Останнім часом в Україні спостерігається ряд складних питань, пов'язаних з роботою Конституційного Суду, включаючи конфлікти між гілками влади, вакансії в складі суду, та вирішення конституційних справ. Ці проблеми можуть вплинути на стабільність та законність владних рішень в Україні, тому вони заслуговують на увагу та дослідження.

Ефективний захист прав і свобод людини і громадянина є необхідною умовою функціонування демократичної, соціальної, правової держави. Це випливає з Конституції України, де зазначено, що життя, здоров'я, честь, гідність, недоторканність і безпека людини визнаються найвищою соціальною цінністю в країні, і що держава має головний обов'язок - забезпечити права і свободи громадян. Конституційний Суд України відіграє важливу роль у цьому контексті, здійснюючи правовий захист Конституції та забезпечуючи її верховенство на всій території країни. Через свою діяльність, Конституційний Суд сприяє реалізації та захисту прав і свобод людини і громадянина, які прямо гарантовані Конституцією України [1, с. 104].

Однією з основних проблем функціонування Конституційного Суду України є політизація його діяльності. Інакше кажучи, рішення суду можуть бути піддані політичному впливу з боку владних структур чи політичних партій. Такий вплив порушує принципи незалежності цього органу та може

призвести до прийняття рішень, які не відповідають конституційним нормам. Така політизація може проявлятися у призначенні суддів або впливу на їхні рішення під час вирішення справ. Тоді як незалежність суддів варто розглядати як обов'язкову умову для функціонування самої конституційної держави [2, с. 322].

Забезпечення прозорості та ефективності судової системи в Україні є важливим завданням, яке викликає значні труднощі для країни. Беззаперечно, що однією з найбільш суттєвих вимог, які пред'являються до України, є проведення судової реформи, і це вимагає як внутрішніх, так і зовнішніх ініціатив. Головним завданням цієї реформи є забезпечення незалежності судової системи та удосконалення її функціонування. Важливо зазначити, що з моменту отримання незалежності України, судова система перебуває в постійному стані перебудови, проте окремі аспекти її функціонування залишаються невирішеними й актуальними досі [3, с. 267].

Слід зауважити, що акти Конституційного Суду України є автономними і володіють прямим юридичним впливом, обов'язкові до виконання. Для того, щоб вони набули чинності не потрібне затвердження іншими гілками влади. Зобов'язання виконання рішень Конституційного Суду України є необхідною умовою Конституції України, яка має найвищий юридичний статус у порівнянні з усіма іншими правовими актами. Відповідно до Закону України "Про Конституційний Суд України", висновки і рішення Конституційного Суду України також є обов'язковими до виконання.

Проте виникає серйозна проблема в контексті функціонування Конституційного Суду України, оскільки чинне законодавство не визначає принципи та механізми виконання рішень та висновків цього органу. Це веде до ситуації, коли значна частина таких рішень не може бути практично реалізована. Здається, що проблеми, пов'язані із здійсненням відповідальності за порушення виконання рішень Конституційного Суду України, а також за саме виконання цих рішень, виникають через відсутність

чіткого контрольного механізму, який дозволив би виявити факти невиконання рішень Конституційного Суду України та відповідно притягти осіб до відповідальності в цьому контексті [4, с. 97].

Отже, проблеми функціонування Конституційного Суду України мають серйозний вплив на стабільність та законність владних рішень в країні. Зокрема, політизація роботи суду та незадовільне регулювання процесу виконання рішень створюють серйозні проблеми. Вирішення цих питань вимагає незалежності судової системи, судової реформи та створення ефективних механізмів контролю. Забезпечення захисту прав і свобод громадян є важливим аспектом функціонування демократичної, правової держави, і вимагає постійного удосконалення системи конституційної юстиції.

Список використаних джерел:

1. Нестеренко Д. О. Припинення повноважень та звільнення суддів Конституційного Суду України як гарантії їх незалежності. *Науковий вісник Ужгородського університету: серія: Право*. 2023. Т.1. Вип. 76. С. 103-108. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/281089/275221>
2. Стеблянко А. В., Товстуха, Д. О. Проблеми забезпечення незалежності конституційного суду України. *Scientific notes of Lviv University of Business and Law*. 2023. № 37. С. 322-327. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/download/817/744>.
3. Бойцун А. А. Проблеми функціонування судової системи в Україні. *Гуманітарний дискурс суспільних проблем: минуле, сучасне, майбутнє*. 2023. С. 267.
4. Ромців О. І. Проблеми реалізації рішень Конституційного Суду України. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 5. С. 97-102. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/download/270710/266145>.